

Sobotu si nechajte na umenie

V lete to bol ešte len projekt fungujúci v Paríži, na jeseň už fungoval aj v Londýne a v zime sa musel pre veľký záujem presťahovať do väčších priestorov. Kid's Art Club je určený pre české deti väčšinou zo zmiešaných manželstiev a spája výuku češtiny s výtvarným umením.

hovuje ich denným rituálom. Staršie deti budú mať o polhodinu viac času, od dvanástej do pol druhej. Časom by mali popoludní pribudnúť ďalšie hodiny, ktoré by sa tentoraz sústredili najmä na češtinu.

Klub na konci minulého roku už pravidelne navštevovalo 35 detí, ďalších desať muselo čakať na zozname kým sa nájdú väčšie priestory, kam sa všetci zmestia. Okrem výtvarania vlastných obrázkov či umeleckých predmetov sú predovšetkým pre staršiu skupinu určené aj návštevy múzeí a galérií. Ako v rozhovore pre Echo povedala Zuzana Jungmanová, ktorá má na starosti umeleckú časť projektu,

V minulom roku sa sobotné stretnutia konali v Českom centre, jeho priestory však prestávali stačiť, pretože s každým dieťaťom prišiel ešte aspoň jeden rodič a čas bol obmedzený na dve hodiny. Hľadanie väčších priestorov je v Londýne otázkou šťastia aj peňazí, od februára by sa stretnutia mali konať v cikevnej hale pri kostole na King's Cross. Každý kostol má totiž čosi ako spoločenské priestory, ktoré zvyknú prenajmávať aj na svetskejšie účely.

Kid's Art Club je zamerný na dve skupiny detí, menšie od osemmiatich mesiacov približne do veku piatich či šiestich rokov a na staršie. V nových priestoroch budú konečne môcť vzniknúť dve oddelené skupiny, ktoré sa budú stretávať v iných časoch. Stretnutie menších detí býva dopoludnia od jedenástej do dvanástej a pravdepodobne sa posunie ešte o hodinu skôr, pretože mnohé malé deti ešte poobede spávajú a skorší termín viac vy-

najmä mladšie deti tvoria bez toho, aby sa zaoberali myšlienkou, či je ich dielo dostatočne veľkolepé. „Tento problém majú len deti už delší čas školou povinné. Je to tým, že musely prijať okolný systém a prísť na hru dnešného sveta. Dvouletému chlapci je úplne jedno, čo si o jeho diele myslíte a jestli se vám líbí nebo ne. V tom okamžiku tvoření je tam ten chlapec zcela sám a užívá si na umelecké vlně, je totálně soustředěný a nechává se unášet svými vlastními myšlenkovými obrazy.“

Budúcnosť je svetlá. Možno

Zuzana má s Art Clubom veľké plány. Hoci nič nejde tak rýchle ako by chcela, jej cieľom je z neho urobiť inštitúciu so širším záberom a spojiť české, slovenské aj anglické deti dokopy pri tvorbe spoločných projektov. Klub zatiaľ nemá dostatočné finančné zázemie a staval dlhodobu na dobrovoľníkov sa nedá, pretože to je časovo náročné. Ideálne by bolo získať

vlastné priestory, ktoré by boli k dispozícii sedem dní v týždni a bola by v nich napríklad aj škola a ďalšie aktivity. Vzhľadom k relatívne malému počtu ľudí bude zrejme zmysluplné spojiť českú a slovenskú komunitu, lebo si spolu ľahšie vybudujú zázemie (napríklad sobotná slovenská škola v Londýne tiež funguje iba v prenajatých priestoroch). U iných národov je bežné, že školy fungujú pod ambasádami, a tak je na rade rokovanie so slovenským aj českým ambasádatorom, ktorí sídli prakticky na tej istej adrese v budove, ktorá sa po rozdelení federácie tiež rozdelila na dve časti. Už niekoľko českých poslancov podporilo projekt "Česká škola bez hraníc", podľa ktorého by podobné školy mali vzniknúť pod záštitou siete Českých centier. Ak by sa to aj podarilo presadiť, realizácia potrvá aj niekoľko rokov, lebo to najprv treba preľadčiť parlamentom, schváliť a potom presadiť v najbližšom štátnom rozpočte.

Koľko jazykov zvládne dieťa

"Je to veľký problém, že dieťa v nás problematika bilingvizmu je stále ešte v plenkách a teprve ťaď pomaloučkou dochádza našemu českému vzdelávaciemu systému a hlavne dôležitým inštitúciám, že keď nebudou podporovať bilingválne vzdelávanie Čechů v cizine, príjdou o úžasný zdroj chytrých a vzdelaných ľudí, ktorí se už nikdy do Čech nevrátí, protože nebudou mít k naší zemi ani vztah ani jazyk," hovorí Zuzana Jungmanová.

Sú rodičia, ktorí sa boja, že by v viacjazyčnej výchova malého dieťaťa mohla vyvolať rôzne neurozy, aj keď podľa odborníkov je pravdou presný opak. Ak pochádzate zo zmiešaného manželstva a kontakt udržiavate iba s jednou krajinou, strácať tým časť svojich koreňov a kultúru, ktorú by ste si mali osvojiť. Takéto deti majúva napríklad väčšie problémy počas puberty, pretože ich identita je nekompletná.

Predovšetkým menšie deti bez stresov zvládajú naučiť sa hneď niekoľko jazykov, ich výhodou je nielen schopnosť absorbovať gramatiku a slovnú zásobu viacerých jazykov, ale aj schopnosť naučiť sa tvoriť hlásky osobite pre jednotlivé jazyky. Ak s novým jazykom začne dospelý, zvyčajne sa mu nepodarí zbaviť prízvuku ani po dlhom pobyte v zahraničí.

"Dokonale bilingvni dítě je úžáskou skvělé, každodenní práce rodičů. Samozřejmě tu hraje roli mnoho faktorů, ale určitě není problém, že by se dítě nebylo schopno naučit dobře oba jazyky svých rodičů. Každý rodič by měl na svého potomka mluvit svým rodným jazykem. Je to pro dítě nejlepší výukovou metodou. Je to každodenní tvrďá práce, která postupuje velice pomalu a těžce, ale výsledky jsou neuvěřitelné." hovorí Zuzana. Kid's Art Club je pre niektoré deti, ktoré ovládajú češtinu veľmi slabo príležitosťou, aby tento jazyk pre ne prestal byť cudzím elementom a spájali si ho s konkrétnymi situáciami a predmetmi. Ak chcete vidieť niektoré práce detí, počas celého marca ich nájdete vystavené na stenách v Cafe Praga neďaleko Old Street.

Ján Gregor